

PEADIREKTOR

OTSUS

12.05.2004.a nr 15-KO

Koondumisele nr 11-ko/2004 Baltic Tele AB ja AS Eesti Telekom loa andmine

Koondumine

16.04.2004.a esitasid Baltic Tele AB esindajad Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt Telia Sonera kontserni kuuluv äriühing Baltic Tele AB teeb avaliku ostupakkumise AS Eesti Telekom aktsionäridele kõigi Baltic Tele AB-le mittekuuluvate AS Eesti Telekom aktsiate omandamiseks. Tehingu eelselt jaguneb AS Eesti Telekom aktsiakapital Baltic Tele AB (48,91%), avalike investorite (23,86%) ja Eesti Vabariigi (27,23%) vahel.

Käesoleva tehingu tulemusel omandab Baltic Tele AB valitseva mõju AS-i Eesti Telekom üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses. Koondumine toimub KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 21.04.2004.a Baltic Tele AB ja AS Eesti Telekom koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punktide 2 ja 4 järgi on koondumise osaline ettevõtja, kes omandab valitseva mõju teise ettevõtja või tema osa üle, ja ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse. Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks Baltic Tele AB ja AS Eesti Telekom.

TeliaSonera on telekommunikatsiooniteenuste pakkumisega tegelev kontsern Põhjamaades ja Balti regioonis. Baltic Tele AB on Rootsis registreeritud äriühing ja kontserni emaettevõtja TeliaSonera AB tütarettevõtja, kes tegeleb aktsiate või muul viisil osaluse omandamise, võõrandamise ja haldamisega telekommunikatsiooni ning sarnastes valdkondades tegutsevates äriühingutes. TeliaSonera kontsernil on Eestis üks tütarettevõtja, AS Telegrupp, kelle põhitegevus on telekommunikatsiooni- ja nõrkvooluvõrkude ehitamine ja hooldus.

AS Eesti Telekom on Eesti Telekom kontserni valdusettevõtja. AS Eesti Telekom põhitegevus on oma 100% tütarettevõtjate Elion Ettevõtted AS-i ja AS-i EMT juhtimine ja haldamine ning investeerimine telekommunikatsiooni valdkonnas tegutsevatesse äriühingutesse. Eesti Telekom kontsern omab Eestis äritegevust järgmiste tütarettevõtjate kaudu: 1) Elion Ettevõtted AS, kes tegeleb operaatoritele võrguteenuste pakkumisega ning ettevõtjatele ja kodukasutajatele andmeside- ja internetitoodete, kõnesidelahenduste ja interneti teenuste pakkumisega, 2) AS Elion Esindus, kes tegeleb telekommunikatsioonialaste teenuste ja toodete jaemüügi ning vahendusega, 3) AS Esdata, kes tegeleb interneti- ja

andmeside-, VoIP ja kaugekõne- ning kliendiseadmete majutusteenustega, 4) AS Connecto, kes tegeleb telekommunikatsioonisüsteemide ehitamise ja hooldusega, 5) Reveko Telekom AS, kes tegeleb telefonijaamade ja sidesüsteemide paigaldamisega, 6) AS Eltel Networks, kes tegeleb elektri- ja mobiilsidevõrkude ehitamisega, 7) AS EMT, kes tegeleb mobiilsideteenuste osutamisega, mobiilvõrkude rajamise ja ekspuuteerimisega, 8) EMT Esindused AS, kes tegeleb telekommunikatsioonialaste teenuste ja toodete jaemüügi ning vahendusega, 9) AS Mobile Wholesale, kes tegeleb mobiiltelefonide hulgemüügi.

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta ülemaailmsed käibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise ülemaailmne käive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning ettevõtja, kelle üle omandatakse valitsev mõju, äritegevus toimub Eestis.

Baltic Tele AB kontserni 2003.a majandusaasta ülemaailmne käive oli 140,3 miljardit krooni. AS Eesti Telekom kontserni 2003.a majandusaasta ülemaailmne käive oli 4,8 miljardit krooni.

Baltic Tele AB käive Eestis 2003.a oli 0,4 miljardit krooni. AS Eesti Telekom kontserni käive Eestis 2003.a oli 4,4 miljardit krooni. Seega kuulub Baltic Tele AB ja AS Eesti Telekom koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ning kasutustingimuste, tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel asendatavate kaupade käibimise ala kogu Eesti territooriumil või selle osal.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 06.11.2002.a määruse nr "Koondumise teate esitamise juhend" § 7 lg 3 p 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturg selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ning koondumine viib vähemalt 15 protsendilise turuosani.

Käesoleva koondumise puhul on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste pakkumine. Eesti telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste pakkumise kaubaturul tegutsevad TeliaSonera kontserni kuuluv tütarettevõtja AS Telegrupp ja Eesti Telekom kontserni kuuluv AS Connecto koos oma 100% tütarettevõtja Reveko Telekom AS-iga.

AS Telegrupp on TeliaSonera kontserni kuuluva UAB Comliet tütarettevõtja, kelle emaettevõtja on AB Lietuvos Telekomas, kes kuulub kontserni enamusaktsionäri Amber Teleholding A/S kaudu. AS Connecto kuulub Eesti Telekom kontserni oma enamusaktsionäri Elion Ettevõtte AS-i (51%) kaudu. Reveko Telekom AS kuulub Eesti Telekom kontserni oma emaettevõtja AS Connecto kaudu ja käesoleval ajal AS-ist Connecto eraldiseisvat äritegevust ei teosta.

Kaubaturul käibivaks kaubaks on telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste teenuste pakkumine. Telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste teenuste kaubaturg hõlmab telekommunikatsioonisüsteemide terviklahenduste pakkumist. Telekommunikatsiooni- ja nõrkvoolusüsteemide all käsitatakse telefonijaamade ja muude süsteemide paigaldamist ja müüki, arvutivõrkude ehitust, telefonivõrkude ehitust ja teisi nõrkvoolusüsteemide

terviklahendusi. Lisaks telefonijaamadele on sidesüsteemideks konverents-telefonisüsteemid, videokonverentsi telefonisüsteemid, antennid, ruuterid ja muud ülekandesüsteemid. Nõrkvoolusüsteemide all mõeldakse kõikvõimalike kaablitega ühendatavaid süsteeme ning kaablisüsteemi ennast, kus ei kasutata tugevvoolu (220 V).

Telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste teenuste kaubaturul on peamised kliendid valdavalt ehitusettevõtjad, suured lõppkliendid ja oluline osa on ka era- ja väikeklientidel. Ehituse peatöövõtjad tellivad tavaliselt kogu nõrkvoolupaketi ehituse ühelt ettevõtjalt, kes võib omakorda tellida alltöövõttu oma konkurentidelt. Suurte lõppklientide (suured tööstus- ja teenindustettevõtjad, asutused, ministriumid) puhul on määravam toote kvaliteet ning järelteenindus, era- ja väikekliendi jaoks odavam lahendus väikeettevõtjate poolt.

Geograafiliselt on telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste teenuste kaubaturg kogu Eesti territoorium, kuna konkurentsitingimused on Eesti erinevates piirkondades sarnased.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 2 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise kui see võib tekitada või tugevdada turguvalitsevat seisundit, mis oluliselt kahjustab konkurentsikaubaturul.

KonkS § 13 lg 1 järgi on turguvalitsev ettevõtja, kellele kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest või kelle positsioon võimaldab tal sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest.

Koondumise osalistest tegutsevad Eesti telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste teenuste kaubaturul Baltic Tele AB oma kontserni kuuluva tütarettevõtja AS Telegrupp kaudu ja AS Eesti Telekom oma kontserni kuuluva tütarettevõtjate AS Connecto ja Reveko Telekom AS kaudu.

Konkurentsiameti poolt läbi viidud kaubaturu uuringu kohaselt telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste teenuste kaubaturu maht 2003.a oli ligikaudu 675 miljonit krooni. AS Telegrupp (turuosa [...]%), AS Connecto ja tema tütarettevõtja Reveko Telekom AS (turuosa kokku [...]%) suuremad konkurendid eelpool nimetatud kaubaturul olid AS Pristis (turuosa [...]%), AS Helmes (turuosa [...]%), AS Falck Eesti (turuosa [...]%), Baltic Enterprise Solutions AS (turuosa [...]%), AS Hotronic (turuosa [...]%), AS Microlink (turuosa [...]%), Võrguvara AS (turuosa [...]%), Santa Monica Networks AS (turuosa [...]%), AS Securitas Eesti (turuosa [...]%).

Koondumise osaliste Baltic Tele AB ja AS Eesti Telekom kontserni kuuluvate tütarettevõtjate AS Telegrupp, AS Connecto ja Reveko Telekom AS turuosa kokku Eesti telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste teenuste kaubaturul oli 2003.a ligikaudu [...]%. AS Telegrupp, AS Connecto ja AS Reveko Telekom turuosa kokku jääb alla 40% ja turguvalitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 mõistes ei teki. AS Telegrupp, AS Connecto ja Reveko Telekom AS ei saa telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste teenuste kaubaturul tegutseda sõltumatult oma konkurentidest varustajatest ja klientidest. Telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste teenuste kaubaturul tegutseb ligikaudu kolmkümmend arvestatava turuosani jõudnud ettevõtjat ja konkurents nende vahel on tihe. Telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste teenuste kaubaturule tulekuks ja sealt lahkumiseks puuduvad olulised barjäärid. Lähtudes eeltoodust ja arvestades Eesti

telekommunikatsioonisüsteemide siselahenduste teenuste kaubaturul koodumise osaliste Baltic Tele AB kontserni ja AS Eesti Telekom kontserni kuuluvate tütarettevõtjate konkurentide arvu ja nende majanduslikku ja finantsjõudu, juriidiliste sisenemistõkete puudumist, kaubaturu struktuuri ja teisi tegureid, ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 2 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba Baltic Tele AB ja AS Eesti Telekom koondumisele.

Käesolevale otsusele saab esitada kaebuse Tallinna Halduskohtusse 30 päeva jooksul sellest teada saamisest või päevast, kui isik pidi otsusest teada saama (Halduskohtumenetluse seadustik § 9).

Peeter Tammistu